

Α' Γυμνασίου

Always Seek Knowledge

Λεξιλογικοί Πίνακες

Αθηνά Κομνηνού - Φιλόλογος

Περιεχόμενα

Ενότητα 4: ή φωνή	3
Ενότητα 5: ή γή.....	6
Ενότητα 6: πίνω.....	8
Ενότητα 7: ζευγνύω	10
Ενότητα 8: έλεύθερος.....	13
Ενότητα 9: ό πατήρ.....	15
Ενότητα 10: κτώμαι	18
Ενότητα 11: ή πόλις.....	20
Ενότητα 12: κρατώ	23
Ενότητα 13: ό τύραννος.....	27
Ενότητα 14: άρχω	28
Ενότητα 15: φύω	32
Ενότητα 16: ή θάλασσα	35
Ενότητα 17: ή σάρξ.....	37
Ενότητα 18: ή δίκη.....	39

Ενότητα 4: ή φωνή

Λέξη	Ενδεικτική πρόταση
Το φώνημα	Για να μπορέσει ένα παιδί να μάθει ανάγνωση και γραφή θα πρέπει να είναι σε θέση να ξεχωρίζει τα φωνήματα των λέξεων.
Φωνητικός	Μετά από τόσες ώρες τραγούδι πόνεσαν οι φωνητικές μου χορδές.
Φωνήεν	Τα φωνήεντα είναι 7: α,ι,υ,η,ε,ο,ω.
Φωνασκώ	Μη φωνασκείτε μέσα στο νοσοκομείο γιατί αναστατώνετε τους αρρώστους.
Η φωνασκία	Δεν του άρεσαν οι φωνασκίες και οι τσακωμοί.
Η ευφωνία	Είχε από μικρή το χάρισμα της ευφωνίας και αποφάσισε να γίνει τραγουδίστρια.
Αναφωνώ	«Έλεος!», αναφώνησε απελπισμένος.
Διαφωνώ	Δεν διαφωνώ από πείσμα, αλλά επειδή έχω διαφορετική άποψη.
Διαφωνία	
Συμφωνώ	Συμφώνησα μαζί του μόνο και μόνο για να τελειώσει η συζήτηση εδώ.
Συμφωνία	
Σύμφωνος	Η στάση σου δεν με βρίσκει σύμφωνο
Άφωνος	Δεν περίμενα σε καμία περίπτωση να μου μιλήσει με αυτόν τον τρόπο, με άφησε άφωνο.
Αφωνία	Ο λαιμός του έχει κλείσει και ο γιατρός σύστησε αφωνία για μερικές μέρες.

Καλλίφωνος	Ήταν εξαιρετικά καλλίφωνος και όλες οι χορωδίες ήθελαν να τον έχουν.
Παράφωνος	Η καθηγήτρια τον δέχτηκε στην χορωδία αν και ήταν εντελώς παράφωνος.
Παραφωνία	(Κυριολεκτικά) Είχαμε κάνει πολλές πρόβες στο τραγούδι μας και δεν κάναμε ούτε μια παραφωνία. (Μεταφορικά) Η πολυκατοικία στη μέση του καταπράσινου δάσους είναι μια παραφωνία στο τοπίο.
Πολύφωνος	(Μεταφορικά) Η πολυφωνία απόψεων είναι βασικό συστατικό της δημοκρατίας.
Πολυφωνία	
Φωνάζω	Βγάλε τα ακουστικά από τα αυτιά σου ώστε να μην χρειάζεται να φωνάζω για να με ακούσεις.
Φωναχτά	Διάβασε το κείμενο φωναχτά για να σε ακούω.
Φωνακλάς	Ήταν φωνακλάς και του έκαναν συνεχώς παρατηρήσεις για ησυχία.
Φωνηεντικός	Η γραφή των Φοινίκων αποτελούνταν μόνο από σύμφωνα. Όμως δεν υπάρχει στην ιστορία κάποια αποκλειστικά φωνηεντική γραφή.
Ευφωνικός	Κάναμε πολλές πρόβες στο τραγούδι μας ώστε το αποτέλεσμα να είναι όσο πιο ευφωνικό γίνεται.
Μικρόφωνο	Μίλα πιο κοντά στο μικρόφωνο γιατί δεν σε ακούει κανείς.
Μεγάφωνο	Ο Δήμος έπαιζε τα Χριστούγεννα από τα μεγάφωνα εορταστική μουσική.
Πολυφωνικός	Η χορωδία του σχολείου μου είναι πολυφωνική με 4 διαφορετικές φωνές.

Μεγαλόφωνα	Είπε το ποίημά του μεγαλόφωνα και χωρίς να ντραπεί.
Γραμμόφωνο	Φέραμε το γραμμόφωνο από το σπίτι της γιαγιάς για να ακούμε δίσκους βινυλίου.
Φωνογράφος	Άνοιξε κρυφά τον φωνογράφο και ηχογράφησε όλη τη συζήτησή μας.
Φωνοληψία	Θα ηχογραφήσουμε το τραγούδι μας με ειδικά μηχανήματα ώστε να πετύχουμε υψηλής ποιότητας φωνοληψία.
Φωνολογία	Αποφάσισε μετά το πανεπιστήμιο να ειδικευτεί στην φωνολογία.
Φωνολογικός	Οι φωνολογικοί κανόνες αφορούν σύνολα φωνημάτων που έχουν κάποια κοινά χαρακτηριστικά.

Ενότητα 5: ή γῆ

Λέξη	Ενδεικτική πρόταση
Γήινος	Η γήινη ατμόσφαιρα διαμορφώθηκε σε εκατομμύρια χρόνια.
Γεώδης	Το υπέδαφος είναι γεμάτο γεώδη πετρώματα χωρίς ιδιαίτερη αξία.
Γηγενής	Όταν οι Ισπανοί έφτασαν στην Αμερική έδιωξαν τον γηγενή πληθυσμό.
Γεωπόνος	Θα φωνάξω τον γεωπόνο να μου πει τι λίπασμα πρέπει να βάλω στις ντομάτες.
Γεωργός	Οι Έλληνες στο μεγαλύτερο μέρος της ιστορίας τους υπήρξαν κυρίως γεωργοί.
Γεωγράφος	Ο γεωγράφος μελετά ό,τι βρίσκεται στη γη, το έδαφος, τη θάλασσα, τον αέρα, τα φυτά, τα ζώα αλλά και τους ανθρώπους.
Γήλοφος	Στο τέλος του δρόμου βρίσκεται ένας γήλοφος απ' όπου μπορείς να δεις ολόκληρη την πόλη.
Γήπεδο	Θα πάμε το Σάββατο στο γήπεδο να δούμε έναν αγώνα μπάσκετ.
Γεωμετρία	Χάριν στην ανάπτυξη της γεωμετρίας οι Αιγύπτιοι κατάφερναν να ξεχωρίζουν τα σύνορα των αγρών τους.
Επίγειος	Το ξενοδοχείο βρίσκεται σε μια υπέροχη τοποθεσία στην κορυφή του βουνού που μοιάζει με επίγειο παράδεισο.
Έγγειος	Η έγγειος ιδιοκτησία δηλώνεται στο κτηματολόγιο του κράτους.
Μεσόγειος	Η Μεσόγειος θάλασσα βρέχει Ευρωπαϊκές, Ασιατικές και Αφρικανικές ακτές.
Υπόγειος	Κατέβα στο υπόγειο να φέρεις λίγο λάδι.

Γεωλόγος	Αποφάσισε μετά το σχολείο να γίνει γεωλόγος.
Γεώμηλο	Ενώ οι λέξεις «γεώμηλο» και «πατάτα» αναφέρονται στο ίδιο πράγμα, η πρώτη είναι γαλλικό δάνειο ενώ η δεύτερη αγγλικό.
Γεώτρηση	Άνοιξε στην αυλή του γεώτρηση για να βρει νερό.
Γεωτρύπανο	Ζητήσαμε από τον Δήμο να φέρει το γεωτρύπανο και να ανοίξουν γεώτρηση στο κτήμα μας για πηγάδι.
Γεωδυναμική	Σύμφωνα με τη γεωδυναμική η Ελλάδα είναι εξαιρετικά σεισμογενής περιοχή.
Γεωπολιτικός	Η γεωπολιτική θέση της Ελλάδας είναι εξαιρετικά κρίσιμη αφού αποτελεί το σύνορο της Ευρώπης με την Ανατολή.
Γηπεδούχος	Η γηπεδούχος ομάδα κέρδισε 2-0 στον αγώνα.
Περίγειο	Στις 20.44 το βράδυ της Κυριακής το φεγγάρι θα βρεθεί στο λεγόμενο περίγειο, δηλαδή στην ελάχιστη απόσταση από τον μητρικό του πλανήτη.
Απόγειο	Ενώ βρισκόταν στο απόγειο της δόξας του, αποφάσισε να τα εγκαταλείψει όλα.
Υδρόγειος	Αγόρασα μια υδρόγειο σφαίρα για το γραφείο μου.
Ισόγειος	Τα ισόγεια διαμερίσματα έχουν πρόβλημα υγρασίας.
Υπέργειος	Το υπέργειο τμήμα του μετρό είναι ακόμη υπό κατασκευή.
Απογειώνω	Το αεροπλάνο απογειώθηκε από το αεροδρόμιο της Αθήνας στις 24:53.
Προσγειώνω	Η προσγείωση του αεροπλάνου ήταν ομαλή παρά τα έντονα καιρικά φαινόμενα.

Ενότητα 6: πίνω

Λέξη	Ενδεικτική πρόταση
Το ποτό	Η κατανάλωση αλκοολούχων ποτών χρειάζεται προσοχή καθώς η υπερβολική πόση μπορεί να έχει καταστροφικές συνέπειες για τον οργανισμό.
Ο πότης	Ένας συστηματικός πότης αλκοόλ θα πρέπει να προσέχει μήπως εθιστεί σε αυτό.
Το ποτήριο	Απελθέτω απ' εμού το ποτήριο τούτο.
Πόσιμος	Η μεγαλύτερη ποσότητα του νερού της Αφρικής δεν είναι πόσιμο.
Η πόσις	Η μεγάλη πόσις ανθρακούχων ποτών μπορεί να οδηγήσει σε αύξηση βάρους.
Ποτίζω	Θα μπορούσες να περάσεις από το σπίτι μου να ποτίσεις τα λουλούδια;
Το πότισμα	
Καταπίνω	Δυσκολεύομαι να καταπιώ να μεγάλα χάπια και γι' αυτό τα λιώνω σε λίγο νερό.
κατάποση	
προπίνω	Θα κάνω μια πρόποση στην υγεία των νεόνυμφων.
πρόποση	
Συμπότης	Ο παππούς μου συναντιέται στο καφενείο με τους άλλους συμπότες και διασκεδάζουν.
Συμπόσιο	Το πανεπιστήμιο Αθηνών διοργανώνει συμπόσιο με θέμα «Η αρχιτεκτονική στο Βυζάντιο».

Άμπωτις	Η άμπωτις και η παλίρροια είναι δύο φυσικά φαινόμενα που οφείλονται στην επίδραση της βαρύτητας της σελήνης στη γη.
Υδροποσία	Οι γιατροί τις ζεστές μέρες του καλοκαιριού συνιστούν υδροποσία.
Οινοπότης	Ήταν εκλεκτικός οινοπότης και έδινε μεγάλα χρηματικά ποσά για ακριβά κρασιά.
Οινοποσία	
Ηδύποτος	Η γιαγιά μου φτιάχνει ηδύποτο από φράουλα.
Πιόμα	Το πολύ πιόμα έχει καταστροφικές συνέπειες για τον οργανισμό.
Πιωμένος	Έρχεται κάθε βράδυ στο σπίτι πιωμένος από το καφενείο.
Ποτοποιός	Ένας καλός ποτοποιός θα πρέπει να έχει και γνώσεις χημείας.
Ποτοαπαγόρευση	Την εποχή της ποτοαπαγόρευσης στην Αμερική άνησε το παράνομο εμπόριο αλκοόλ.
Ηδύποτο	Για πολλά γλυκά χρησιμοποιούμε ηδύποτο λικέρ στην παρασκευή τους.

Ενότητα 7: ζευγνύω

Λέξη	Ενδεικτική πρόταση
ζεύξη	Η ζεύξη Ρίου-Αντιρρίου είναι ένα από τα πιο χρήσιμα οδικά έργα στην Ελλάδα.
ζεύγμα	Θα πρέπει να σφίξεις τα λουριά αρκετά ώστε να μην σπάσει το ζεύγμα.
ζεύγος	Το ζεύγος, μετά την τελετή, έφυγε για το ταξίδι του μέλητος.
ζευγάρι	Θα αγοράσω ένα ζευγάρι γάντια για το κρύο.
ζευγίτης	Ο ζευγίτης οδήγησε τα ζώα στο χωράφι.
ζευκτήριος	Τα άλογα δεν είναι ζευκτήρια ζώα αν πρώτα δεν εξημερωθούν.
ζευκτός	Πρέπει να ελέγξω τα βόδια για να αποφασίσω πιο από όλα είναι περισσότερο ζευκτό.
ζυγώνω	Ζύγωσε παιδάκι μου να σε φιλήσω.
ζυγός	Ο ζυγός της άμαξας ήταν δεμένος από φλοιό κρανιάς.
ζύγωμα	Το ζύγωμα των δύο πλοίων στην θάλασσα προκάλεσε τρόμο στους επιβάτες.
ζευγηλάτης	Ο ζευγηλάτης οδήγησε τα ζώα στο χωράφι.
διάζευξη	Με την πράξη της διάζευξης συνθέτουμε δύο προτάσεις με τη λέξη «ή».
σύζευξη	Η σύζευξη των σχέσεων των δύο χωρών είναι απαραίτητη για τη σταθεροποίηση της ειρήνης.
συζυγής	Η συζυγής ανάλυση των δύο θεμάτων διευκολύνει την αντικειμενικότητα.

σύζυγος	Ο σύζυγος της Μαίρης είναι πιλότος.
ομόζυξ	Συχνά ο μύθος είναι ομόζυγος με τη λογική.
ζεύω	Ζέψε μου το άλογο να φύγω για τη μάχη.
ζέψιμο	Το ζέψιμο των βοδιών θέλει ειδική γνώση.
ζευγάς	Ο ζευγάς έζεψε τα βόδια στον ζυγό.
ζευγαρώνω	Οι γάτες ζευγαρώνουν κυρίως την άνοιξη.
ζευγαρωτός	Το ποίημα έχει ζευγαρωτή ομοιοκαταληξία.
ζυγαριά	Ανέβασε το τσουβάλι στη ζυγαριά για να το ζυγίσουμε.
ζύγισμα	Το ζύγισμα των τροφίμων θα γίνεται στο ταμείο.
ζύγιση	Είναι απαραίτητα η ακριβής ζύγιση των υλικών πριν το πείραμα.
ζύγι	Με έκλεψε στο ζύγι.
ζυγωματικός	Ήταν τόσο αδύνατος που τα ζυγωματικά του διακρίνονταν ανάγλυφα στο πρόσωπό του.
ζυγοστάθμιση	Πήγα το αυτοκίνητο στο συνεργείο για ζυγοστάθμιση.
διαζύγιο	Μετά από συνεχείς καυγάδες αποφάσισαν να πάρουν διαζύγιο.
διαζευκτήριο	Τα χαρτιά του διαζευκτηρίου θα τα ετοιμάσει ο δικηγόρος.
διαζευγμένος	Είναι διαζευγμένος και έχει δύο παιδιά από τον πρώτο του γάμο.

σύζευγμα	Το σύζευγμα δύο μορίων υδρογόνου και ενός μορίου οξυγόνου συνιστά το νερό.
συζυγικός	Το μείρασμα των δουλειών του σπιτικού περιλαμβάνεται στις συζυγικές υποχρεώσεις.

Ενότητα 8: ἐλεύθερος

Λέξη	Ενδεικτική πρόταση
ελευθερώνω	Ο Κολοκοτρώνης ελευθέρωσε την Τρίπολη από τους Τούρκους.
ελευθερία	Το δικαίωμα στην ελευθερία κατοχυρώνεται συνταγματικά στα δημοκρατικά κράτη.
ελευθέρωση	Ο νόμος προέβλεπε την ελευθέρωση όσων από τους δούλους έδειχναν γενναία συμπεριφορά στον πόλεμο.
ελευθερωτής	Ο βασιλιάς Κωνσταντίνος μπήκε στη Θεσσαλονίκη ως ελευθερωτής.
ελευθεριάζω	Ελευθεριάζει με τη συμπεριφορά του και δεν φέρεται όπως θα άρμοζε στην κοινωνική του θέση.
ελευθέριος	Ήταν γυναίκα ελευθερίων ηθών και κανείς δεν τη σεβόταν.
ελευθερόστομος	Όλοι ήξεραν ότι ήταν ελευθερόστομος και μιλούσε πολύ άσχημα.
ελευθεροστομία	
απελεύθερος	Στη διάρκεια της ρωμαϊκής κυριαρχίας, όποιος ελευθερωνόταν από τη δουλεία ονομαζόταν απελεύθερος.
απελευθέρωση	Ο Κολοκοτρώνης απελευθέρωσε την Τρίπολη από τους Τούρκους.
φιλελεύθερος	Ο Ελευθέριος Βενιζέλος ήταν ένας φιλελεύθερος πολιτικός.

λευτεριά	Ο Σπάρτακος οργάνωσε τους δούλους της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας για να πολεμήσουν για τη λευτεριά τους.
λεύτερος	Λεύτερος κι αν δεν είμαι λεύτερη έχω ψυχή.
Λευτέρης	Ζήτησα από τον Λευτέρη να πάει στο σούπερ μάρκετ το πρωί.
ελευθεροτυπία	Η ελευθεροτυπία είναι ένα από τους πυλώνες του δημοκρατικού πολιτεύματος.
ελευθερόφρων	Οι Έλληνες αν και υπόδουλοι υπήρξαν ελευθερόφρονες σε όλη τη διάρκεια της Γερμανικής κατοχής.
φιλελευθεροποιώ	Ο Ελευθέριος Βενιζέλος με την πολιτική του προσπάθησε να φιλελευθεροποιήσει το ελληνικό κράτος.
φιλελευθερισμός	Ο φιλελευθερισμός, ως πολιτική φιλοσοφία, ξεκίνησε με τις ιδέες της Γαλλικής Επανάστασης.
απελευθερώνω	Οι σύντροφοι άνοιξαν τον ασκό του Αιόλου και απελευθέρωσαν όλου τους ενάντιους ανέμους.

Ενότητα 9: ο πατήρ

Λέξη	Ενδεικτική πρόταση
πατρίς	Η Ελλάδα είναι η πατρίδα του Σεφέρη.
πάτριος	Ζήτησε να τον μεταφέρουν στο νησί ώστε να αφήσει την τελευταία του πνοή σε πάτρια εδάφη.
πατρικός	Ξόδεψε όλη την πατρική του περιουσία.
πατριά	Η πατριά του κρατάει από τους Κολοκοτρωνάιους.
πατρώος	Είναι καλό να σέβεται κανείς τα πατρώα ήθη και έθιμα.
πατριώτης	Αν και ήταν ξένος πολέμησε σαν γνήσιος πατριώτης.
πατριωτικός	Στη σχολική γιορτή της 28 ^{ης} Οκτωβρίου η χορωδία τραγούδησε πατριωτικά τραγούδια.
πατρόθεν	Ήταν μακρινός πατρόθεν συγγενής του.
πατριός	Αν και είναι πατριός του τον αγαπάει σαν αληθινό του παιδί.
πατροπαράδοτος	Πρέπει να σεβόμαστε τα πατροπαράδοτα ήθη και έθιμα.
πατροφόνος	Το δικαστήριο απέδειξε με στοιχεία ότι ο κατηγορούμενος πατροφόνος ήταν εν τέλει ένοχος.
πατροκτόνος	
πατριάρχης	Ο πατριάρχης της Κωνσταντινούπολης θα επισκεφθεί την επόμενη εβδομάδα την Αθήνα.

πατρωνυμικός	Το όνομα «Λαερτιάδης» είναι πατρωνυμικό και εννοεί τον γιό του Λαέρτη.
απάτωρ	Ο μόνος απάτωρ και αμήτωρ είναι ο Θεός.
προπάτωρ	Ο προπάτωρ των Εβραίων είναι ο Αβραάμ.
ομοπάτριος	Ήταν ομοπάτρια αδέρφια, αλλά είχαν διαφορετικές μητέρες.
Κλεοπάτρα	Η Κλεοπάτρα ήταν η τελευταία βασίλισσα της αρχαίας ελληνιστικής Αιγύπτου.
φιλόπατρις	Ο αγαθός άνδρας θα πρέπει να είναι φιλόπατρις.
φιλοπατρία	
άπατρις	Μετά την κατάκτηση της χώρας του από τους εχθρούς περιφέρεται άπατρις από χώρα σε χώρα.
πατρότητα	Για να αποδειχθεί η πατρότητα του παιδιού θα πρέπει να κάνουμε τεστ DNA.
πατερικός	Αφιέρωσε τη ζωή του στη μελέτη πατερικών κειμένων.
πατριωτάκι	Άργησα στο καφενείο γιατί συνάντησα κάτι πατριωτάκια από το νησί.
πατριωτικά	Δεν υποχωρούσε γιατί είχε πάρει το όλο ζήτημα πατριωτικά.
πατριωτισμός	Η γενναιότητα με την οποία πολέμησε έδειξε γνήσιο πατριωτισμό.
πατρώνυμο	Το πατρώνυμό του ήταν «Παπαδόπουλος» αλλά προτίμησε να κρατήσει το όνομα της μητέρας του.
πατρογονικός	Πολέμησε γενναία για την απελευθέρωση των πατρογονικών εδαφών.
πατρολογία	Η πατρολογία είναι τομέας της θεολογίας.

πατριδογνωσία	Η Πατριδογνωσία ήταν σχολικό μάθημα που διδασκόταν στο Δημοτικό σχολείο και αποτελούσε προβαθμίδα του μαθήματος της Γεωγραφίας.
πατριδολατρία	Η πατριδολατρία μπορεί συχνά να οδηγήσει σε εθνικιστική συμπεριφορά.
πατριαρχείο	Το Οικουμενικό Πατριαρχείο κατόρθωσε να παραμείνει στην Κωνσταντινούπολη

Ενότητα 10: κτῶμαι

Λέξη	Ενδεικτική πρόταση
κτῆμα	Ο πατέρας μου μού κληροδότησε ένα κτῆμα με ελιές στο χωριό.
κτηματικός	Συμβουλευτήκαμε τον κτηματικό χάρτη του κτηματολογίου για να βρούμε τα ακριβή σύνορα του κτήματός μας.
κτητικός	Οι κτητικές αντωνυμίες δηλώνουν αυτόν που κατέχει κάτι, δηλαδή τον κτήτορα.
κτήτωρ	
κτῆση	Η κτῆση ενός ελαιώνα ήταν πάντοτε ένα από τα σχέδιά του.
κτῆνος	Ο Θεός διέταξε τον Νώε να γεμίσει την κιβωτό με ένα ζεύγος από κάθε κτῆνος.
κτηνώδης	Η συμπεριφορά του ήταν κτηνώδης και προκάλεσε την οργή όλων μας.
αποκτώμαι	Ο πίνακας αποκτήθηκε από τον πλειοδότη έναντι 3000000 δολαρίων.
απόκτηση	Η απόκτηση μεγάλης περιουσίας ήταν ο μόνος στόχος του στη ζωή.
κατακτώμαι	Η Ισπανία κατακτήθηκε από τους Άραβες τον 8 ^ο αιώνα.
κατάκτηση	
ακτῆμων	Τον 19ο αιώνα οι ακτήμονες δεν είχαν δικαίωμα ψήφου στις περισσότερες χώρες της Ευρώπης.
ακτημοσύνη	
πατρωνυμικός	Το όνομα «Λαερτιάδης» είναι πατρωνυμικό και εννοεί τον γιό του Λαέρτη.

κτηνοτρόφος	Η κτηνοτροφία μαζί με την γεωργία υπήρξαν ένας από τους πυλώνες της οικονομικής ανάπτυξης στην Ελλάδα.
κτηματίας	Στις αρχές του 20 ^{ου} αιώνα οι μεγάλοι κτηματίες παραχωρούσαν γη σε ακτήμονες για να την καλλιερούν.
κεκτημένα	Οι εργάτες διαδήλωσαν για τα κεκτημένα δικαιώματά τους.
κτητορικός	Τα κτητορικά δικαιώματα προστατεύονται από τον νόμο.
κτηνωδία	Οι κτηνωδίες των Ναζί ενάντια στους Εβραίους επέσυραν παγκόσμια κατακραυγή.
αποκτώ	Έχει αποκτήσει την ικανότητα να διαβάσει την σκέψη του άλλου.
απόκτημα	Ο πίνακας του Πικάσο ήταν ένα πολύ σημαντικό απόκτημα για το μουσείο μας.
κτηματαγορά	Υπάρχουν προσδοκίες ότι η κτηματαγορά φέτος θα κινηθεί σε υψηλότερα επίπεδα από πέρυσι.
κτηματολόγιο	Πήγαμε στον μηχανικό για να χαρτογραφήσει τα κτήματα που θα δηλώσουμε στο κτηματολόγιο.
κτηματομεσίτης	Απευθυνθήκαμε σε κτηματομεσίτη για να βρούμε μια καλή επενδυτική ευκαιρία σε ακίνητη γη.
κοινοκτημοσύνη	Τα μοναστήρια λειτουργούν σε καθεστώς κοινοκτημοσύνης καθώς κανένας μοναχός δεν έχει δική του περιουσία αλλά μοιράζονται την περιουσία τους από κοινού.

Ενότητα 11: ή πόλις

Λέξη	Ενδεικτική πρόταση
πολίτης	Όλοι οι πολίτες μιας δημοκρατικής χώρας έχουν δικαίωμα ψήφου.
πολιτεία	Είχε ταξιδέψει σε πολλές χώρες και είχε ζήσει πολλά πράγματα, ήταν βίος και πολιτεία.
πολιτευτής	Ο θεός του ήταν πολιτευτής και κατέβηκε στις εκλογές με το κόμμα της αντιπολίτευσης.
πολιτικός	
πολιτικά	Ασχολείται πολύ με τα πολιτικά γιατί ήταν δημοτικός σύμβουλος.
πολίτευμα	Το πολίτευμα της Ελλάδας είναι προεδρευομένη δημοκρατία.
πολιτεύω	Πολιτεύεται με διάφορους πολιτικούς συνασπισμούς από πολύ νέος.
πολιτεύομαι	
πολιτισμός	Ο πολιτισμός των Αιγυπτίων ήταν ένας από τους μεγαλύτερους της αρχαιότητας.
ακρόπολη	Η Ακρόπολη χτίστηκε από τον Ικτίνο και τον Καλλικράτη
κωμόπολη	Το Διακοπτό είναι μια μικρή κωμόπολη έξω από το Αίγιο.
πολιορκώ	Η πολιορκία του Μεσολογγίου διήρκεσε έναν ολόκληρο χρόνο.
πολιορκία	
πολιούχος	Ο πολιούχος της Πάτρας είναι ο Άγιος Αντρέας.

πολιτογραφώ	Τα παιδιά που γεννιούνται στην Ελλάδα πολιτογραφούνται ως Έλληνες πολίτες.
πολιτοφύλαξ	Ο πολιτοφύλακας διατηρεί την τάξη στην πόλη.
συμπολιτεύω	Το κόμμα του συμπολιτεύθηκε με τον συνασπισμό της κυβέρνησης.
συμπολίτευση	
συμπολίτης	Κάλεσε όλους τους συμπολίτες του να τον ψηφίσουν για δήμαρχο.
αντιπολιτεύομαι	Το κόμμα του άσκησε αυστηρή αντιπολίτευση στην κυβέρνηση.
πολιτική	Αποφάσισε να ασχοληθεί με την πολιτική γιατί πίστευε σε έναν καλύτερο κόσμο.
πολιτικάντης	Αν και ήταν πολιτικάντης κατάφερε να κερδίσει τις εκλογές τάζοντας στους ψηφοφόρους φύκια για μεταξωτές κορδέλες.
πολιτειακός	Το πολιτειακό καθεστώς αναφέρεται στο σύνταγμα και είναι πολύ δύσκολο να αλλάξει.
πολιτισμένος	Προσπάθησε να αντιδράσει πολιτισμένα στις προσβολές του.
πολιτιστικός	Ο Δήμος διοργάνωσε πολιτιστικές εκδηλώσεις με θέατρο, συναυλίες και χορούς.
πολιτικοποιώ	Έχει την τάση να πολιτικοποιεί κάθε μας κουβέντα γιατί είναι πολύ φανατισμένος με τα πολιτικά.
πολιτικοποίηση	Η φοιτητές είναι ιδιαίτερα πολιτικοποιημένοι και οργανώνονται σε φοιτητικά κόμματα.

πολιτικολογώ	Αποφεύγω την πολιτικολογία γιατί δημιουργούνται συγκρούσεις.
πολιτοφυλακή	Η Εθνική Πολιτοφυλακή καταργήθηκε το 1945.
πολεοδόμος	
πολεοδομία	
αντιπολίτευση	Η αντιπολίτευση αρνήθηκε να ψηφίσει τον νόμο της κυβέρνησης.
απολίτιστος	Ήταν εντελώς απολίτιστος ο τρόπος που χειρίστηκε τη διαφωνία του μαζί της.
απολιτικός	Οι νέοι σήμερα είναι απολιτικοί. Δεν ασχολούνται με τα πολιτικά.

Ενότητα 12: κρατῶ

Λέξη	Ενδεικτική πρόταση
κράτος	Τα σύνορα του Ελληνικού κράτους διευρύνθηκαν μετά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο.
κραταιός	Η αυτοκρατορία της Αιγύπτου ήταν μια κραταιή δύναμη την εποχή της.
κράτηση	Για να βρούμε εισιτήρια για το θέατρο θα πρέπει να έχουμε κάνει κράτηση τουλάχιστον μια εβδομάδα πριν.
κράτημα	Η λακ προσφέρει ελαστικό κράτημα στα μαλλιά.
κράτιστος	
επικρατώ	Ο Ολυμπιακός επικράτησε της ΑΕΚ 1-0.
επικράτηση	
επικρατής	Το επικρατέστερο σενάριο για τον καιρό είναι να χιονίσει μέσα στο Σαββατοκύριακο.
επικράτεια	Η φήμη του απλώθηκε σε όλη την ευρύτερη επικράτεια της Πελοποννήσου.
κατακρατώ	Μπήκε στο νοσοκομείο γιατί έκανε κατακράτηση υγρών.
ακρατής	Ο ακρατής όμως άνθρωπος, που του λείπει η εγκράτεια, εύκολα κυριεύεται από κάθε άπρεπη πράξη.
ακράτεια	

γυναικοκρατία	Οι κοινωνιολόγοι υποστηρίζουν ότι οι πρώτες κοινωνίες ήταν γυναικοκρατούμενες.
εγκρατής	Είναι σε δίαιτα και παρότι δουλεύει σε ζαχαροπλαστείο είναι εξαιρετικά εγκρατής.
εγκράτεια	
συγκρατώ	Προσπάθησε να συγκρατηθεί αλλά στο τέλος έβαλε τα κλάματα.
συγκράτηση	
αυτοκράτωρ	Ο Ιούλιος Καίσαρας ανακηρύχθηκε αυτοκράτορας της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας.
θαλασσοκράτωρ	Ο Ποσειδώνας ήταν θαλασσοκράτορας
αριστοκρατία	Η αριστοκρατία και ο κλήρος μοιράζονταν όλη την εξουσία στο Βυζάντιο.
αριστοκρατικός	Αν και δεν είχε αριστοκρατική καταγωγή είχε αριστοκρατική συμπεριφορά.
δημοκρατία	Το δημοκρατικό πολίτευμα γεννήθηκε στην Ελλάδα.
δημοκρατικός	
τιμοκρατία	Το τιμοκρατικό σύστημα δίνει εξουσία σε όσους από τους πολίτες έχουν περιουσία.
τιμοκρατικός	
Σωκράτης	Ο Σωκράτης ήταν ένας από τους πιο γνωστούς φιλοσόφους της αρχαιότητας.
Ιπποκράτης	Ο Ιπποκράτης ήταν ένας από τους πιο γνωστούς γιατρούς της αρχαιότητας.
pg. 24	

κρατούντες	Οι κρατούντες θα πρέπει να φροντίζουν για το καλό των πολιτών.
κρατικός	Ο κρατικός μηχανισμός θα πρέπει να διευκολύνει και όχι να ταλαιπωρεί τους πολίτες.
κρατητήριο	Τον συνέλαβαν κατά λάθος και έμεινε όλο το βράδυ στο κρατητήριο.
κρατίδιο	Το κρατίδιο του Βατικανό είναι το μικρότερο στην Ευρώπη.
κρατούμενος	Ο κρατούμενος ζήτησε να μιλήσει με τον δικηγόρο του πριν μιλήσει με τον ανακριτή.
κρατικοποιώ	Η κυβέρνηση θα κρατικοποιήσει την επιχείρηση ηλεκτροδότησης.
κρατηκοποίηση	
αποκρατικοποίηση	Με την αποκρατικοποίηση του ΟΤΕ πολλές ιδιωτικές επιχειρήσεις ενδιαφέρθηκαν να αγοράσουν ένα μερίδιο.
ανδροκρατία	Οι ανδροκρατικές κοινωνίες υποβάθμισαν τον κοινωνικό ρόλο των γυναικών.
γραφειοκράτης	Ο εκσυγχρονισμός του κράτους με τις νέες τεχνολογίες έχει ως στόχο τη μείωση της γραφειοκρατίας.
γραφειοκρατία	
γραφειοκρατικός	
τεχνοκράτης	Τεχνοκράτης είναι το άτομο αυτό το οποίο με πολύ απλά λόγια ξέρει πολύ καλά ένα συγκεκριμένο αντικείμενο
τεχνοκρατικός	
αποικιοκράτης	Την εποχή της αποικιοκρατίας πολλά ευρωπαϊκά κράτη είχαν ιδρύσει αποικίες στον αναπτυσσόμενο κόσμο.
αποικιοκρατικός	

τρομοκρατώ	Οι τρομοκρατικές επιθέσεις έχουν ως στόχο να δημιουργήσουν ένα κλίμα φόβου και αναταραχής.
τρομοκράτης	
τρομοκρατικός	
Τουρκοκρατία	Η Τουρκοκρατία διήρκεσε 400 χρόνια στην Ελλάδα.
Ενετοκρατία	Η ενετοκρατία στα Επτάνησα από τα μέσα του 14ου ως τα τέλη του 18ου αιώνα.

Ενότητα 13: ο τύραννος

Λέξη	Ενδεικτική πρόταση
τυραννώ	Τον τυραννάει μια χρόνια ασθένεια.
τυραννία	Ο λαός εξεγέρθηκε κατά της τυραννίας.
τυραννίδα	Η τυραννίδα του Περίανδρου αποτελεί μια ιδιαίτερη περίπτωση, όπου υπήρξε θετική συνεισφορά για την πόλη της Κορίνθου.
τυραννικός	Το τυραννικό καθεστώς εξάντλησε την πόλη και τους πολίτες.
τυραννοκτόνος	Ο Αρμόδιος και ο Αριστογείτων ήταν οι τυραννοκτόνοι που το καλοκαίρι του 514 π.Χ. σκότωσαν τον Πεισιστρατίδη τύραννο Ίππαρχο.
τυραννοκτονία	
τυραννίσκος	Ήταν ανόητος, μέθυσος και έκφυλος... αν και ήταν απόλυτος άρχοντας, στην πραγματικότητα ήταν ένας επικίνδυνος τυραννίσκος.
τυράννισμα	Είναι τυράννισμα να προσπαθώ να ταΐσω αυτό το παιδί.
τυραννόσαυρος	Ο Τυραννόσαυρος είναι γένος θηριόποδου δεινόσαυρου.

Ενότητα 14: ἄρχω

Λέξη	Ενδεικτική πρόταση
αρχή	Η αρχή της σειράς / Οι αρχές καταζητούν τον εγκληματία
άρχων	Ο άρχων του κόσμου τούτου είναι το χρήμα.
αρχίζω	Αρχίζω να αμφιβάλλω για τον χαρακτήρα του.
αρχικός	Η αρχική του ιδέα ήταν να ξεκινήσουμε από το μηδέν.
αρχαίος	Ο αρχαίος ναός βρέθηκε από τους αρχαιολόγους.
αρχαιότης	Στην αρχαιότητα οι παιδαγωγοί αναλάμβαναν την εκπαίδευση των νέων.
αρχαϊκός	Κατά την αρχαϊκή εποχή επικρατούσε η λυρική ποίηση.
αρχαίζω	Γράφει σε μια αρχαίζουσα γλώσσα.
αρχείο	Κρατάει αρχείο με όλες τις συναλλαγές του.
αρχηγός	Το τυραννικό καθεστώς εξάντλησε την πόλη και τους πολίτες.
αρχάγγελος	Ο Αρμόδιος και ο Αριστογείτων ήταν οι τυραννοκτόνοι που το καλοκαίρι του 514 π.Χ. σκότωσαν τον Πεισιστρατίδη τύραννο Ίππαρχο.
αρχέγονος	Ο άνθρωπος κινητοποιείται από αρχέγονα ένστικτα

αρχέτυπο	Συνήθως αρχέτυπο λέγεται το βιβλίο που έχει τυπωθεί πριν από το 1500.
αρχιερεύς	Ο αρχιερέας τέλεσε τη λειτουργία των Χριστουγέννων.
αρχιτέκτων	Σπούδασε αρχιτέκτονας και ασχολείται κυρίως με την κατασκευή δημόσιων κτηρίων.
αρχαιολογία	Ασχολείται ερασιτεχνικά με την αρχαιολογία και βοηθάει σε ανασκαφές.
αρχαιρεσία	Ο παρών κώδικας ισχύει τόσο για τις αρχαιρεσίες εκλογής Προέδρου και των μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής
αρχαιοπρεπής	Χρησιμοποιεί αρχαιοπρεπές λεξιλόγιο για να δημιουργεί την εντύπωση μορφωμένου.
υπάρχω	Δεν υπάρχει δικαιολογία για τη συμπεριφορά του.
έξαρχος	Ο Παύλος ήταν βυζαντινός αξιωματούχος, πατρίκιος, διοικητής του Θέματος Σικελίας , και Έξαρχος Ραβέννας
μοναρχία	Η Γαλλική επανάσταση ανέτρεψε τη μοναρχία στη Γαλλία.
δήμαρχος	Έβαλε υποψηφιότητα για δήμαρχο για δεύτερη φορά.
φρούραρχος	Ο φρούραρχος διέταξε τη φρουρά να προστατεύσει την είσοδο.
άναρχος	Η Αθήνα είναι μια πόλη με άναρχη δόμηση.
γενάρχης	Ο Αβραάμ ήταν ο γενάρχης των Εβραίων.
γυμνασιάρχης	Ο γυμνασιάρχης έσωσε αποβολή στον μαθητή που έβαψε τους τοίχους με σπρέι.
πειθαρχία	Χρειάζεται πειθαρχία και σκληρός αγώνας για να κερδίσεις ένα χρυσό μετάλλιο.

πατριάρχης	Ο Οικουμενικός Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως θα επισκευθεί αύριο την Αθήνα.
αρχάριος	Ήταν ακόμη αρχάριος στο πιάνο και γι' αυτό δεν έπαιζε και πολύ καλά.
αρχονταρίκι	Το παλαιό Αρχονταρίκι έχει σκοπό την καθημερινή χρήση του από τους επισκέπτες προσκυνητές του μοναστηριού.
αρχοντιά	Η καθαριότητα είναι η μισή αρχοντιά.
αρχοντικός	Ζει σε ένα μεγάλο αρχοντικό στην άκρη του βουνού.
αρχηγείο	Το αρχηγείο της αστυνομίας ζήτησε από τις μονάδες να επιστρέψουν στη βάση.
αρχοντοχωριάτης	Μπορεί να ήταν πολύ πλούσιος αλλά δεν είχε τρόπους και συμπεριφερόταν σαν αρχοντοχωριάτης.
αρχοντόσπιτο	Στην είσοδο ου χωριού βρισκόταν το αρχοντόσπιτο των Μαντάδων.
αρχιμηνιά	Η 1 ^η μέρα του Ιανουαρίου είναι αρχιμηνιά και αρχιχρονιά.
αρχιπέλαγος	Τα νησιά του Ελληνικού αρχιπελάγους μοιάζουν σαν κηλίδες μέσα στη θάλασσα.
αρχιστράτηγος	Ο αρχιστράτηγος έδωσε διαταγή στο στράτευμα να κατευθυνθεί ευθεία μπροστά.
αρχαιογνωσία	Ένας από τους στόχους του μαθήματος των αρχαίων Ελληνικών είναι η αρχαιογνωσία.
αρχαιοελληνικός	Στον αρχαιοελληνικό πολιτισμό άνθισαν οι τέχνες, τα γράμματα, οι επιστήμες και η φιλοσοφία.

αρχαιοκάπηλος	Βρήκαν στο σπίτι του παράνομα αρχαία αντικείμενα και κατηγορήθηκε για αρχαιοκαπηλία.
αρχαιοδίφης	Ο Γάλλος αρχαιοδίφης είχε στο σπίτι του μεγάλη συλλογή με εκθέματα που είχε συγκεντρώσει από τις έρευνές του.
αρχαιομαθής	Ένας καλός φιλόλογος δεν πρέπει να είναι μόνο αρχαιομαθής, αλλά και να αγαπά τα παιδιά.
αρχαιοθετώ	Η υπόθεσή του αρχαιοθετήθηκε και θα μελετηθεί στο μέλλον.
πλοίαρχος	Ο πλοίαρχος είναι υπεύθυνος για την ασφάλεια και την ευταξία στο πλοίο.
εργοστασιάρχης	Ήταν γιός εργοστασιάρχη και σπαταλούσε τα λεφτά του πατέρα του αλόγιστα.
θιασάρχης	Ο θιασάρχης ανακοίνωσε την ακύρωση της παράστασης εξ' αιτίας έκτακτων καιρικών φαινομένων.
λυκειάρχης	Ο λυκειάρχης αποφάσισε να αποβάλει τους μαθητές που βανδάλισαν τους τοίχους με γκράφιτι.
οικογενειάρχης	Ήταν σεμνός οικογενειάρχης, κανείς δεν περίμενε να έχει διαπράξει ένα τέτοιο ειδεχθές έγκλημα.
ποιμενάρχης	Ο Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης έστειλε τις ευχές του για τις γιορτές των Χριστουγέννων.
φεουδάρχης	Το φεουδαρχικό σύστημα της τουρκοκρατίας είχε αποσπάσει τη γη από τους γεωργούς.
εξαρχής	Αν είχες πει εξαρχής την αλήθεια τώρα δεν θα είχε γίνει αυτό το μπέρδεμα.

Ενότητα 15: φύω

Λέξη	Ενδεικτική πρόταση
φύση	Είναι στη φύση του ανθρώπου να θέλει να ζει μαζί με άλλους.
φυσικός	Είναι φυσικό να πονάει στην κατάστασή της.
φυλή	Δεν υπάρχει κατώτερη ή ανώτερη φυλή.
φύλο	Το φύλο καθορίζεται κατά βάση από το είδος των γεννητικών οργάνων με τα οποία γεννήθηκε ο οργανισμός
φυτεύω	Στον κήπο στο χωριό έχει φυτέψει κάθε λογής λαχανικά.
φυτό	Πολλά φυτά έχουν θεραπευτικές ιδιότητες.
φυτικός	Προτιμά φυτικές κρέμες γιατί είναι λιγότερο επιβλαβείς για το περιβάλλον.
φυτεία	Οι εργάτες δούλευαν στη φυτεία καλαμποκιού από την άνοιξη μέχρι το φθινόπωρο.
φυτοκομώ	Σπούδασε φυτοκομία γιατί είχε σκοπό να αναλάβει τα φυτώρια του πατέρα του.
φυτοκομία	
φυσιολογικός	Η συμπεριφορά του δεν ήταν φυσιολογική και αυτό κίνησε σε όλους υποψίες.

φυσιогνωμία	Μπορούσε να καταλάβει από τη φυσιогνωμία ενός ανθρώπου τα συναισθήματα και τα κίνητρά του.
φυσιогνωμικός	
φυτώριο	Δούλευε σε ένα φυτώριο με φράουλες στην Πελοπόννησο.
αυτοφυής	Η αυτοφυής χλωρίδα κάνει τη ζούγκλα αδιαπέραστη.
εμφύτευση	Η πρώτη εμφύτευση βηματοδότη κάτω από το δέρμα του θώρακος έγινε το 1950.
εμφυτεύω	Κανείς εκπαιδευτικός δεν μπορεί να εμφυτεύσει γνώση στα μυαλά των μαθητών.
έμφυτος	Είχε ένα έμφυτο χάρισμα στη μουσική που εκδηλώθηκε ήδη όταν ήταν δύο ετών.
ευφυής	Αν και ήταν ιδιαίτερα ευφυής, δυσκολευόταν πολύ να πειθαρχήσει στο σχολείο και γι' αυτό οι βαθμοί του ήταν πάντοτε χαμηλοί.
ιδιοφυής	Ο Αϊνστάιν σκέφτηκε έναν ιδιοφυή τρόπο για να εξηγήσει το πώς λειτουργεί το σύμπαν.
ιδιοφυΐα	Ο Μότσαρτ ήταν μια μουσική ιδιοφυΐα.
κατάφυτος	Ζούσε σε ένα κατάφυτο μέρος στη μέση του βουνού.
φυντάνι	Τα παιδιά έφτιαξαν στο σχολείο μικρά φυντάνια από φακές.
φύτρο	Το φύτρο είναι ο βλαστός που ξεπηδά από τον σπόρο τις πρώτες ημέρες κατά της διαδικασίας της βλάστησης.

φύτρα	Τα φύτρα βρίσκονται στην κορυφή της πυραμίδας των υγιεινών τροφών και θεωρούνται «βόμβες» θρεπτικών ουσιών.
φυτρώνω	Φυτρώνει εκεί που δεν τον σπέρνουν!
φυτοζωώ	Από τότε που έμεινε άνεργος φυτοζωούσε αυτός και η οικογένειά του.
φυτολογία	Στο τετράδιο της φυτολογίας όλοι οι μαθητές πρέπει να συγκεντρώσουν όσα περισσότερα φυτά μπορούν.
φυτοφάγος	Πολλοί από τους δεινοσαύρους αποκαλύφθηκε ότι ήταν φυτοφάγοι.
φυσιοδίφης	Ο φυσιοδίφης Δαρβίνος διατύπωσε τη θεωρία της εξέλιξης των ειδών.
φυσιολάτρης	Ήταν φυσιολάτρης και γι' αυτό δεν έχανε ευκαιρία για εκδρομές στο βουνό.
φυσικοθεραπεία	Μετά την εγχείρηση ο γιατρός του σύστησε μια σειρά από φυσικοθεραπείες.
φυσιογνωμιστής	Ένας καλός ψυχολόγος οφείλει να είναι και καλός φυσιογνωμιστής ώστε να μπορεί να ερμηνεύσει τη μη λεκτική μορφή επικοινωνίας.
φυσικομαθηματικός	Μορφώθηκε στη Γαλλία και σπούδασε τις φυσικομαθηματικές επιστήμες στο Παρίσι.
δενδροφύτευση	Το σχολείο έχει διοργανώσει δενδροφύτευση αυτό το Σάββατο στις περιοχές που κάηκαν από τις καλοκαιρινές φωτιές.
μεγαλοφυής	Ο μεγαλοφυής τρόπος με τον οποίο δούλεψε τα χρώματα ο Μονέ έκανε τη ζωγραφική του τόσο ιδιαίτερη.
πυκνόφυτος	Το μοναστήρι βρίσκεται σε μια πυκνόφυτη πλαγιά στο βουνό.
τριχοφυΐα	Ο άνθρωπος του Νεάντερταλ είχε πολύ περισσότερη τριχοφυΐα από τον Homo Sapiens που τον διαδέχθηκε.

Ενότητα 16: η θάλασσα

Λέξη	Ενδεικτική πρόταση
θαλάσσιος	Ανακαλύψτε τα θαλάσσια σπορ στην Ελλάδα: καταδύσεις, ιστιοσανίδα, θαλάσσιο σκι, ιστιοπλοΐα
θαλασσοκρατώ	Ο θαλασσοκράτορας Ποσειδώνας κυβερνούσε τις θάλασσες με την τρίαινά του.
θαλασσοκράτωρ	
θαλασσοκρατία	Η «μινωική θαλασσοκρατία» έκανε τους Κρήτες θαλασσοκράτορες της εποχής τους και τους εξασφάλισε πλούτο και ευημερία.
θαλασσοπόρος	Ο Χριστόφορος Κολόμβος ήταν ο Γενοβέζος θαλασσοπόρος που ανακάλυψε την Αμερική το 1492.
λιμνοθάλασσα	Η Λιμνοθάλασσα του Μεσολογγίου είναι η μεγαλύτερη της Ελλάδας
παραθαλάσσιος	Προτιμά να κάνει διακοπές σε παραθαλάσσια μέρη, ειδικά τους καλοκαιρινούς μήνες.
θαλασσώνω	Ξέχασε τα λόγια του την ώρα της παράστασης και τα θαλάσσωσε λέγοντας άλλα αντί άλλων.

θαλασσής	Σύμφωνα με τη λαϊκή παράδοση οι θαλασσιές χάντρες προστατεύουν από το κακό μάτι.
θαλασσί	«Το θαλασσί της θάλασσας και όλο το μπλε του χάρτη να μπει στη χάντρα που φοράς να μη σε πιάνει μάτι».
θαλασσινός	Ήταν θαλασσινός από τους παλιούς και είχε ταξιδέψει με τα καράβια σε πάρα πολλά λιμάνια του κόσμου.
θαλασσινά	Μετά από ένα αλλεργικό σοκ ανακάλυψε ότι είχε αλλεργία στα θαλασσινά.
θαλασσογραφία	Το Τμήμα Επιστημών της Θάλασσας παρέχει σύγχρονη εκπαίδευση στην θαλασσογραφία.
θαλασσοδέρνω	Μπάρκαρε πριν 10 χρόνια και έκτοτε θαλασσοδέρνεται από λιμάνι σε λιμάνι.
θαλασσοπνίγομαι	Ένας μεγάλος αριθμός προσφύγων θαλασσοπνίγεται κάθε χρόνο προκειμένου να περάσει από την Αφρική στην Ευρώπη.
θαλασσόλυκος	Ο καπετάνιος του πλοίου ήταν ένας ατρόμητος θαλασσόλυκος.
θαλασσοταραχή	Το πλοίο έπεσε σε μια τρομερή θαλασσοταραχή και από τότε έχει χαθεί από τα ραντάρ.
θαλασσοπούλι	Τριγύρω μας πετούσαν διάφορα θαλασσοπούλια που συνόδευαν το πλοίο μέχρι το λιμάνι.
ακροθαλασσιά	Η νεκρή φάλαινα ξεβράστηκε από το κύμα στην ακροθαλασσιά.
υποθαλάσσιος	Το σχολείο έχει διοργανώσει εκδρομή σε ένα υποθαλάσσιο μουσείο για τα θαλάσσια ζώα.
λαοθάλασσα	Στη συγκέντρωση των φοιτητών συγκεντρώθηκε μια λαοθάλασσα νεών ανθρώπων που διεκδικούσαν δωρεάν παιδεία.

φουσκοθαλασσιά

Ο παλιός θαλασσινός τους είχε συμβουλεύσει να μην ανοιχτούν στη θάλασσα με τέτοια φουσκοθαλασσιά.

Ενότητα 17: ή σάρξ

Λέξη	Ενδεικτική πρόταση
σαρκάζω	Ενώ προσπαθούσε με κάθε τρόπο να αδυνατίσει, σαρκαζόταν όσους έκαναν εξαντλητικές δίαιτες.
σαρκασμός	Ο αυτοσαρκασμός είναι μια ικανότητα των έξυπνων ανθρώπων να στέκονται κριτικά απέναντι στον ίδιο τους τον εαυτό.
σαρκικός	Ο βουδισμός υπόσχεται ότι μέσα από τον διαλογισμό ο άνθρωπος μπορεί να απαλλαγεί εντελώς από τα σαρκικά πάθη.
σάρκινος	Με εξαίρεση τον Τζάκ τον σκύλο της, τον μόνο σάρκινο φίλο της, τα βιβλία ήταν οι μόνοι της φίλοι.
σαρκώδης	Έκανε πλαστική στα χείλη της για να φαίνονται περισσότερο σαρκώδη.
σάρκωμα	Το σάρκωμα μαλακών μορίων αποτελεί μια μορφή κακοήθους όγκου (καρκίνωμα).
σάρκωσις	Ο Χριστός αποτελούσε τη σάρκωση του λόγου του Θεού.
σαρκίον	Μετέφερε το σαρκίο του δεξιά και αριστερά χωρίς να έχει πια καμία ελπίδα και κανένα αποκούμπι.

σαρκοβόρος	Υπάρχουν φυτά τα οποία είναι σαρκοβόρα και τρώνε μικρά ζώδια.
σαρκοφάγος	Ένα από τα πιο συνηθισμένα σαρκοφάγα ζώα στην Ελλάδα είναι η αλεπού που τρώει μικρά πουλερικά.
η σαρκοφάγος	Οι επιστήμονες βρήκαν μέσα στην Αιγυπτιακή σαρκοφάγο ταριχευμένο το σαρκίο ενός Αιγύπτιου αυτοκράτορα.
λιπόσαρκος	Είναι τρομερό να βλέπεις λιπόσαρκα παιδιά να πεθαίνουν από πείνα στην Αφρική όταν ο Δυτικός κόσμος σπαταλάει τόσα πολλά αγαθά.
παχύσαρκος	Αποφάσισε να ξεκινήσει αυστηρή δίαιτα για να καταπολεμήσει την παχυσαρκία που του είχε δημιουργήσει πολλά προβλήματα υγείας.
λευκόσαρκος	Προτιμά να τρώει λευκόσαρκο κρέας, για παράδειγμα γαλοπούλα ή κοτόπουλο.
σαρκαστής	Η σαρκαστική του συμπεριφορά έκανε όλους να τον αντιπαθούν.
σαρκαστικός	
ενσαρκώνω	Τον ρόλο του Άμλετ, ενσαρκώνει σε αυτή την παράσταση ο ηθοποιός Αιμίλιος Χειλάκης.
κατάσαρκα	Φόρεσε κατάσαρκα μια τρύπια φανέλα και από πάνω ένα ζεστό πουλόβερ και βγήκε έξω.
μετενσάρκωση	Πολλές ανατολικές φιλοσοφίες υποστηρίζουν ότι κάθε ον μετά τον θάνατό του μετενσαρκώνεται σε ένα άλλο ον.

Ενότητα 18: ή δίκη

Λέξη	Ενδεικτική πρόταση
δικάζω	Ο δολοφόνος θα δικαστεί για την πράξη του.
δικάσιμος	Έμεινε προφυλακιστέος μέχρι να οριστεί δικάσιμος ημερομηνία για να περάσει από δίκη για το έγκλημά του.
δικαστής	Ο δικαστής αντιμετώπισε με επιείκεια τον κατηγορούμενο λαμβάνοντας υπ' όψιν του τον έντιμο πρότερο βίο του.
δικαστικός	Ο Δικαστικός Επιμελητής είναι άμισθος δημόσιος λειτουργός που βοηθά με τις υπηρεσίες του στην απονομή της Δικαιοσύνης από τα Δικαστήρια.
δικανικός	Το είδος του δικανικού λόγου αναπτύσσεται στα δικαστήρια, όπου οι δικηγόροι προσπαθούν να πείσουν για την υπεράσπιση του πελάτη τους.
δικαστήριο	Το δικαστήριο θα είναι κλειστό τη Δευτέρα εξ' αιτίας απεργίας των δικαστών.
δικαιώνω	Διάβασε πολύ σκληρά για τις εξετάσεις αλλά στο τέλος δικαιώθηκε.
δικαίωμα	Στα δημοκρατικά καθεστώτα όλοι οι άνθρωποι έχουν δικαίωμα στην ελευθερία.

δικαίωση	Έμεινε άδικα στη φυλακή 5 χρόνια, και η δικαίωσή του από το δικαστήριο στο τέλος, δεν μπορεί να του φέρει τα χρόνια αυτά πίσω.
δικαιοσύνη	Η δικαιοσύνη θα πρέπει να είναι ανεξάρτητη για να μπορεί να είναι αντικειμενική.
δίκαιος	Η συμπεριφορά του δεν ήταν δίκαιη αφού ευνοούσε μόνο τους φίλους του.
δίκη	Στη δίκη παραβρέθηκαν δημοσιογράφοι από όλα τα μέσα για να καλύψουν το γεγονός.
δικηγόρος	Ο δικηγόρος του ήταν αισιόδοξος ότι θα κερδίσουν την υπόθεση.
δικογραφία	Η βαριά δικογραφία για την εγκληματική οργάνωση έκλεινε κάθε περιθώριο αθώωσης των κατηγορουμένων.
δικαιολογία	Βρήκε μια πρόχειρη δικαιολογία για την αργοπορία του αλλά δεν έπεισε κανέναν.
δικαιοδοσία	Η διαχείριση των χημικών ουσιών ανήκει στη δικαιοδοσία του Σώματος Επιθεωρητών Χημικών Ουσιών και Φυτοφαρμάκων.
αδικώ	Προσπάθησε να μην αδικήσει κανέναν και να μοιράσει τα κέρδη αναλογικά με τη δουλειά του καθ' ενός.
αδίκημα	Η δωροδοκία ενός ψηφοφόρου κατά τις εκλογές αποτελεί αδίκημα που τιμωρείται με έως και 2 χρόνια φυλάκιση.
αντιδικώ	Αντιδικούσαν 10 χρόνια για τα σύνορα ενός χωραφιού.
αντιδικία	Βρίσκονται σε αντιδικία για τα κληρονομικά τους.
αντίδικος	Ο αντίδικος προσκόμισε στο δικαστήριο αδιάσειστα τεκμήρια για την ενοχή του κατηγορουμένου.

καταδικάζω	Ο πρωθυπουργός καταδίκασε τη βία από όπου κι αν προέρχεται.
καταδίκη	Την καταδίκη της υπόθεσης του δημοσιογράφου αποφάσισε το ανώτατο δικαστήριο.
εκδικάζω	Την Τρίτη θα εκδικαστεί στο δικαστήριο η υπόθεση του κατά συρροή δολοφόνου.
εκδίκαση	Η εκδίκαση της υπόθεσης μπορεί να κρατήσει και δύο χρόνια.
εκδικώ	Δεν μου αρέσει να εκδικούμαι όσους μου κάνουν κακό.
εκδίκηση	Ήθελε να πάρει εκδίκηση για το κακό που του έκαναν.
διαδικασία	Η διαδικασία για την αναστήλωση του κτιρίου θα διαρκέσει έξι μήνες.
προδικάζω	Μην προδικάζεις το τι θα συμβεί. Στο τέλος μπορεί να ανατραπούν όλα.
υπόδικος	Είναι υπόδικος για κλοπή, αλλά ακόμη δεν έχει καταδικαστεί από το δικαστήριο.
φυγόδικος	Δεν παρουσιάστηκε στο δικαστήριο την ημέρα της δίκης και έτσι θεωρείται πλέον φυγόδικος.
το δίκιο	Αντέδρασε με τόσο θυμό που στο τέλος έχασε το δίκιο του.
δικολάβος	Δικολάβος ονομάζεται ο νομικός ο οποίος αναλαμβάνει να παρέχει νομικές συμβουλές σε κάποιον ή να τον εκπροσωπήσει ενώπιον συγκεκριμένων ειρηνοδικείων στην έδρα των οποίων δεν υπάρχουν αρκετοί δικηγόροι.
δικαιούχος	Όλοι οι δικαιούχοι του επιδόματος θέρμανσης θα πρέπει να καταθέσουν τα χαρτιά τους μέχρι το τέλος του μήνα.

δικαιοπραξία	Μια δικαιοπραξία γάμου προϋποθέτει τη βούληση τόσο της νύφης όσο και του γαμπρού.
αδικοχαμένος	Η πόλη θρηνεί τους αδικοχαμένους από τον σεισμό.
εξώδικος	Του έστειλε εξώδικο και θα λύσουν τις διαφορές τους στα δικαστήρια.
τελεσίδικος	Η απόφασή μου είναι τελεσίδικη και κανείς δεν πρόκειται να μου αλλάξει γνώμη.
στρατοδικείο	Πέρασε από στρατοδικείο γιατί κατηγορήθηκε ότι αποκάλυπτε μυστικές πληροφορίες στον εχθρό.
Ναυτοδικείο	Στην αίθουσα του Ναυτοδικείου Πειραιά θα διεξαχθεί τελικά η δίκη για το ναυάγιο του «Εξπρές Σαμίνα».
Αεροδικείο	Στο Αεροδικείο Αθηνών εκδικάστηκε η υπόθεση για τη συντριβή του πολεμικού αεροσκάφους C-130 με αριθμό 748.
Πταισματοδικείο	Οδηγήθηκε στο Πταισματοδικείο για παραβίαση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας.
Πλημμελειοδικείο	Στο Πλημμελειοδικείο εκδικάζονται αδικήματα που επιφέρουν ποινή έως πέντε έτη.